Lietas Nr. C30652213
Lietas arhīva Nr. C-2681-14/18

Aizmugurisks SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, **2014.gada 6. maijā**

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:

tiesnese A.Feldmane

ar sekretāri S.Jansoni,

piedaloties prasītāja pārstāvei /pers. B/,

izskatījusi atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3 civillietu AS „Citadele banka" prasībā pret /pers. C/ un /pers. D/ par parāda piedziņu,

konstatēja:

2013.gada 24. oktobrī AS „Citadele banka" (turpmāk tekstā arī - Prasītājs) iesniedza tiesā prasību pret /pers. C/ (turpmāk tekstā arī – Atbildētājs Nr.1) un /pers. D/ (turpmāk tekstā arī – Atbildētāja Nr.2) par parāda piedziņu, norādot, ka 2006.gada 19. maijā Atbildētājs Nr.1 un AS „Parex banka" (ar 2012.gada 10.maiju jaunais nosaukums – AS „Reverta") noslēdza Studējošā aizdevuma līgumu Nr.PB/4.4-FA06/000759, (turpmāk – Aizdevuma līgums) saskaņā ar kuru Atbildētājam Nr.1 tika piešķirts aizdevums studējošā sociālajām vajadzībām, izmaksājot Atbildētājam Nr.1 ne vairāk kā LVL 3000 apmērā, kur vienas aizdevuma summas daļa sastāda LVL 120.

Studiju aizdevuma līguma pastiprinājumam 2006.gada 19. maijā Atbildētāja Nr.2 parakstīja Galvojuma līgumu Nr.PB/4.4-FA06/0002759,(turpmāk – Galvojuma līgums) saskaņā ar kuru Atbildētāja Nr.2 galvoja par augstāk minētajām saistībām, kā pats parādnieks. Saskaņā ar Aizdevuma līguma 3.1.punktu par izsniegtā aizdevuma lietošanu tiek aprēķināti aizdevuma procenti, kurus Atbildētājam Nr.1 ir pienākums maksāt līdz katra mēneša 14. datumam ar procentu likmi 5% gadā sākot ar pirmo aizdevuma summas uzsniegšanu.

Prasītājs norāda, ka saskaņā ar 2008.gada 11.jūnija Latvijas Lauksaimniecības universitātes rektora rīkojumu, Atbildētājs Nr.1 pabeidzis studijas ar diplomu.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Aizdevuma līguma 5.1.1.punktu, gadījumā, ja students pabeidz attiecīgās studijas programmas, viņam jāuzsāk aizdevuma summas atmaksa ne vēlāk kā ar 12. mēnesi pēc studiju pabeigšanas, bet pilns norēķins saskaņā ar Aizdevuma līguma 5.2.1.punktu bija jāveic 10 gadu laikā no aizdevuma pamatsummas atmaksas uzsākšanas brīža.

No Aizdevuma līguma noslēgšanas līdz studiju pabeigšanai, AS "Parex banka" Atbildētājam Nr.1 ir izsniegusi aizdevumu LVL 3000 apmērā.

AS „Parex banka" 28.07.2010. uzņēmuma pārejas līgumu, AS „Citadele banka" ieguvusi tiesības un saistības, kas izriet no augstāk minētā Aizdevuma līguma un Galvojuma līguma.

Sakarā ar to, ka Atbildētājs Nr.1 nepildīja savus no Aizdevuma līguma izrietošos maksāšanas pienākumus, prasītājs ar 2012.gada 2. februāra paziņojumu (izejošais Nr.2.7.3.2.-01/257), kurš tika nosūtīts abiem atbildētājiem, pamatojoties uz Aizdevuma līguma 9.3.punktu un saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu, vienpusējā kārtā atkāpās no Aizdevuma līguma ar 2012.gada 24. februāri. Atbildētāji nav veikuši pilnu saistību atmaksu, līdz ar ko Prasītājs ir griezies tiesā ar prasību par parāda piespiedu piedziņu.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 1587., 1589., 1692., 1698., 1716., 1720., 1753., 1756., 1764., 1765., 1943. un 1946.panta, lūdzot tiesu piedzīt no Atbildētāja Nr.1, bet piedziņas neiespējamības gadījumā piedzīt no Atbildētājas Nr.2 par labu Prasītājam esošo kopējo parādu LVL 3636,24 apmērā, kas sastāv no galvenā neatmaksātā parāda LVL 2862,52, lietošanas procentiem LVL 335,97, līgumsoda LVL 437,75; piedzīt no Atbildētāja Nr.1, bet piedziņas neiespējamības gadījumā piedzīt no Atbildētājas Nr.2 par labu Prasītājam tiesāšanās izdevumus, kā arī noteikt Prasītāja tiesības saņemt no Atbildētāja Nr.1, bet piedziņas neiespējamības

gadījumā noteikt tiesības saņemt no Atbildētājas Nr.2 likumiskos procentus 6% no simtā gada no neatmaksātās aizdevuma summas LVL 2862,52 par laika posmu līdz sprieduma izpildei.

Atbildētāji paskaidrojumus uz celto prasību nav snieguši.

Prasītāja pārstāve tiesas sēdē prasību uzturēja pilnā apmērā uz prasībā norādītajiem motīviem.

Atbildētāji uz tiesas sēdi nav ieradušies, par tiesas sēdi informēti Civilprocesa likumā noteiktā kārtībā, nosūtot pavēsti ierakstītā sūtījumā uz atbildētāju deklarēto dzīves vietu.

Tiesa nav konstatējusi Civilprocesa likuma 209., 210.pantā norādītos gadījumus lietas izskatīšanas atlikšanas, līdz ar ko uzskata, ka lietu var izskatīt bez atbildētāju piedalīšanās tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 208.[1]pants nosaka, ka aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu.

Izskatāmajā lietā atbildētāji uz tiesas sēdi nav ieradušies un paskaidrojumus nav snieguši, līdz ar ko tiesa atzīst, ka ir iestājies Civilprocesa likuma 208.[1]pantā noteiktais gadījums, kad ir taisāms aizmuguriskais spriedums, jo nav saskatāmi Civilprocesa likuma 208.[1]panta otrajā daļā noteiktie ierobežojumi aizmuguriska sprieduma taisīšanai.

Tiesa uzklausījusi prasītāja pārstāves paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 1402.pants nosaka, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

No lietas materiāliem redzams, ka 2006.gada 19. maijā starp AS „Parex banka" un Atbildētāju Nr.1 ir noslēgts Studiju aizdevuma līgums Nr. PB/4.4-FA06/000759(l.l.8), saskaņā ar kuru AS „Parex banka" piešķīra Atbildētājaim Nr.1 aizdevumu sociālām vajadzībām ne vairāk kā LVL 3000 apmērā, izmaksājot studiju vairākos maksājumus pa daļām LVL 120 apmērā.

2006.gada 19. maijā starp AS „Parex banka" un Atbildētāju Nr.2 tika noslēgts Galvojuma līgums Nr. PB/4.4-FA06/000759, saskaņā ar kura 4.1.punktu Atbildētāja Nr.2 galvoja par Atbildētāja Nr.1 saistībām, kas izriet no aizdevuma līguma kā pats parādnieks.

Ar 2012.gada 19. aprīļa apliecinājuma izrakstu pierādīts, ka AS „Citadele banka" ir pieņēmusi no AS „Parex banka" visas tiesības un saistības, kas izriet no iepriekš norādītajiem Aizdevuma līguma un Galvojuma līguma.

No lietas materiālos esošā konta izraksta un studiju kredīta pamatsummas parāda atšifrējuma redzams, ka Atbildētājs Nr.1 laika periodā no 2006.gada 28. jūnija līdz 2008.gada 16. jūnijam saņēmis aizdevumu LVL 3000 apmērā (l.l.17-19).

Saskaņā ar Aizdevuma līguma 5.1.punktu, Atbildētājs Nr.1 apņēmās sākt aizdevuma atmaksu ne vēlāk kā ar 12. mēnesi pēc attiecīgās studiju programmas pabeigšanas.

No Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju fonda pārskata redzams, ka Atbildētājs Nr.1 ar Latvijas Lauksaimniecības Universitātes rektora 2008.gada 11. jūnija rīkojumu pabeidzis studijas un izsniegts diploms (l.l.10.lpp.).

Sakarā ar to, ka Atbildētājs Nr.1 nepildīja savas no Aizdevuma līguma izrietošās saistības, Prasītājs 2012.gada 2. februārī nosūtīja Atbildētājam Nr.1 un Atbildētājai Nr.2 Paziņojumu par uzņemto saistību izpildi, lūdzot samaksāt tekošo parādu, vienlaicīgi brīdinot, ka gadījumā, ja netiks samaksāts tekošais parāds, Prasītājs, pamatojoties uz aizdevuma līguma 9.3.punktu, Studiju aizdevuma līgumu vienpusējā kārtā izbeigs ar 2012.gada 24. februāri. (l.l.15.lpp.).

Ņemot vērā, ka Atbildētājs Nr.1 neveica tekošā parāda samaksu, Prasītājs, pamatojoties uz Aizdevuma līguma 9.3.punktu un Civillikuma 1589.pantu, 2012.gada 23. februārī vienpusēji atkāpās no aizdevuma līguma.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai uz likumu. Savukārt, Civillikuma 1765.panta pirmā daļa nosaka, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā. Aizdevuma līguma 3.1.punkts nosaka, ka, par aizdevuma lietošanu, sākot ar aizdevuma pirmās daļas izsniegšanu, aizņēmējs maksā lietošanas procentus 5% apmērā gadā. Aprēķinot procentus par vienu dienu, tiek pieņemts, ka gadā ir 360 dienas.

Civillikuma 1716.pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsodu var piemērot katram līgumam, līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei. (Civillikuma 1717.pants). Aizdevuma līguma 7.punkts nosaka, ka aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 0,1% dienā no savlaicīgi nesamaksātā (nokavētā) aizdevuma summas un aizdevuma procentu maksājuma par katru nokavēto dienu.

No prasības pieteikumam pievienotajiem parāda aprēķiniem izriet, ka Atbildētāja Nr.1 parāds sastāda LVL 3636,24, kas savukārt sastāv no izsniegtā, bet neatmaksātā pamatparāda LVL 2862,52 apmērā, procentiem par aizdevuma lietošanu LVL 335 apmērā par

laika periodu no 2009.gada 1.novembra līdz 2012.gada 24. februārim un līgumsoda LVL 437,75 apmērā par laika periodu no 2009.gada 1. decembra līdz 2012.gada 24. februārim. Ievērojot to, ka Atbildētājs Nr.1 prasību un parāda aprēķinu nav apstrīdējis, tāpat nav iesniedzis pierādījumus, ka parādu daļēji vai pilnīgi būtu samaksājis, tiesai nav pamata apšaubīt Prasītāja norādīto Atbildētāja Nr.1 kopējā parāda summas apmēru, jo saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Līdz ar to, tiesa atzīst, ka Prasītājs ir pierādījis savu tiesību pēc prasījuma un no Atbildētāja Nr.1 Prasītāja labā piedzenams pamatsummas parāds LVL2862,52, procenti par aizdevuma lietošanu LVL 335,97 apmērā, kā arī līgumsods LVL 437,75 apmērā.

Civillikuma 1702.panta pirmā un otrā daļa noteic, - kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to papriekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli; šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies; par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks. Tiesa atzīst, ka Prasītājs, ceļot prasību pret galveno parādnieku Atbildētāju Nr.1, pamatoti vienlaikus šo prasību ir cēlis arī pret galvinieci Atbildētāju Nr.2, kura uzņēmusies pienākumu atbildēt par visām no aizdevuma līguma Nr.PB/4.4-FA06/000759 izrietošām saistībām kā pati parādniece, kā tas noteikts Galvojuma līguma 4.1.punktā. Atbildētāja Nr.2 parādu nav apstrīdējusi. Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka pamatsummas parāds, procenti par aizdevuma lietošanu un līgumsods piedzenams no Atbildētāja Nr.1, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no Atbildētājas Nr.2.

Prasītājs savā prasībā lūdz atzīt tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā par laiku līdz sprieduma izpildei, no neatmaksātā aizdevuma summas. Tiesa, saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu, uzskata par pamatotu atzīt prasītājam tiesības saņemt no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) likumiskos 6% gadā no piedzītās, bet neatmaksātās pamatparāda summas, ņemot vērā Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu. Bez tam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, no Atbildētāja Nr.1, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no Atbildētājas Nr.2, Prasītāja labā piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodevas samaksa iesniedzot prasību tiesā, t.i. LVL 310,45 apmērā, kā arī, saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu, izdevumi, kas prasītājam radušies sakarā ar lietas izskatīšanu, t.i. ar prasības pieteikumu un tiesas pavēstu izsniegšanu saistītie izdevumi LVL 5,50 apmērā, kopā LVL 315,95.

Apkopojot iepriekš norādīto, tiesa atzīst par pamatotu piedzīt no Atbildētāja Nr.1, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no Atbildētājas Nr.2 par labu prasītajam, pamatparādu LVL 2862,52, lietošanas procentus LVL 335,97 apmērā, līgumsodu LVL 437,75 apmērā, un tiesāšanās izdevumus LVL 315,95, kopā LVL 3952,19, kas saskaņā ar *Euro* ieviešanas likuma 4. pantu, konvertējot atbilst EUR 5623,46.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.1 panta pirmās daļas nosacījumus, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz iepriekš norādīto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 39., 41., 97., 193., 194., 195., $204.^{1}$ pantu, tiesa

nosprieda:

AS „Citadele banka" prasību pret /pers. C/ un /pers. D/ apmierināt.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Citadele banka" reģistrācijas numurs 40103303559, pamatparādu LVL 2862,52, lietošanas procentus LVL 335,97 apmērā, līgumsodu LVL 437,75 apmērā, un tiesāšanās izdevumus LVL 315,95, **kopā LVL 3952,19, kas atbilst EUR 5623,46 (pieci tūkstoši seši simti divdesmit trīs *euro* 46 centi).**

Piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/, piedziņu vērst pret /pers. D/, personas kods /personas kods/.

Atzīt AS „Citadele banka" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. C/, bet piedziņās neiespējamības gadījumā no /pers. C/, no /pers. D/ likumiskos 6% gadā no parāda summas LVL 2862,52, kas atbilst EUR 4072,99 (četri tūkstoši septiņdesmit divi *euro*, 99 centi)

Noteikt /pers.C/sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 (desmit) dienu laikā pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Prasītājs spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā. Atbildētāji tiesīgi 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesai, kas taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Pilns sprieduma teksts sastādīts 2014. gada 20. maijā.

Tiesnese **A.Feldmane**